

Czerwona Ekierka kłuje w oczy Czarnka. Pokaż ministrowi, jakiej chcesz szkoły

Piotr Pacewicz
14.10.2021

Alarm kampanii Wolna Szkoła. Jeśli nie zatrzymamy Lex Czarnek szkoła stanie się nudnym więzieniem, w którym rządzą poglądy ministra, a nie chęć poznawania świata. Kluby KO, Lewicy, PSL i koło Polski 2050 zapowiedziały, że nie poprą nowelizacji, Konfederacja będzie częściowo przeciw. PiS nie chciał rozmawiać z organizatorami. Może odpuszczają?

„W Dniu Edukacji Narodowej życzymy wszystkim uczniom i uczennicom, nauczycielom i nauczycielkom oraz rodzicom WOLNEJ SZKOŁY. Szkoły, która otwiera horyzonty i przygotowuje do wyzwań XXI wieku. Szkoły wolnej od dyskryminacji, przemocy, strachu i kontroli. Szkoły, która uczy niezależności myślenia, a nie ślepego posłuszeństwa władzy. Która inspiruje, rozbudza ambicje i wyobraźnię, a nie wtłacza w schematy. Chcemy szkoły wolnej od przesądów, w której liczą się wiedza i fakty, nie opinie ministra czy kuratorów. Chcemy szkoły, w której wartością jest każdy człowiek. Szkoły opartej na zaufaniu i współpracy, poszanowaniu godności i wzajemnym szacunku” – takie życzenia opublikowały 14 października 2021 organizatorki kampanii Wolna Szkoła, której symbolem jest czerwona ekierka.

„Szkoła powinna być bezpiecznym miejscem, w którym młodzi ludzie mogą odkrywać swoje talenty i uczyć się, jak żyć w szybko zmieniającym się świecie. Centralizacja systemu oświaty, edukacja w służbie partii, zastraszanie nauczycieli – to nie są warunki tworzenia dobrej szkoły” – mówi Iga Kazimierczyk.

„Nie chodzi tylko o protest, także o mobilizację do wspólnego myślenia o lepszej szkole i działań tu i teraz. Bo nawet w obecnych warunkach można wiele uratować, poprawić. Można skorzystać z ustawowej swobody wyboru metod nauczania czy tworzenia szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego, aktywizować Radę Rodziców i samorząd uczniowski – mówi Alicja Pacewicz – Rada Pedagogiczna to demokratyczny organ, który nie musi zatwierdzać jak leci wytycznych z MEN, a nawet decyzji dyrektorki czy dyrektora. Powinien na co dzień wymyślać i tworzyć swoją szkołę”.

Przypomnijmy, że Lex Czarnek to rządowa nowelizacja ustawy oświatowej, która radykalnie zwiększa kontrolę MEN nad wyborem dyrektora czy dyrektorki szkoły, a także ułatwia ich odwołanie – nawet w ciągu roku szkolnego, bez prawa odwołania od tej decyzji. Kluczową rolę mają tu odgrywać kuratorzy (urzędnicy MEN), mieliby m.in. każdorazowo zezwalać (lub nie) na zaproszenie do szkoły organizacji społecznych i to z dwumiesięcznym wyprzedzeniem.

Opozycja przeciw Lex Czarnek, Konfederacja trochę za, trochę przeciw

Organizatorki kampanii prowadziły rozmowy z parlamentarnymi klubami opozycji: KO, Lewicy, PSL, Polski 2050 a także z Konfederacją. Argumentowały, dlaczego nie należy popierać Lex Czarnek. Partie opozycji demokratycznej są jednoznacznie przeciw rządowej nowelizacji.

Jak dowiaduje się OKO.press, przedstawiciele Konfederacji mają głosować wybiórczo – mogą poprzeć część nowelizacji. Zapowiadają jednak, że będą przeciw odcinaniu organizacji społecznych od szkoły.

„Czekamy na zaproszenie z klubu PiS, do którego też wysłałyśmy propozycję spotkania – mówi Alicja Pacewicz. – Projekt Lex Czarnek jeszcze nie trafił do komisji sejmowej. Może to oznaczać, że rząd się waha. Oby zrezygnował”.

Zapoczątkowaną 26 sierpnia 2021 roku kampanię “Wolna szkoła” poparło już ponad 100 organizacji społecznych, w tym ZNP i niezależny związek zawodowy Oświata Polska, Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kadry Kierowniczej Oświaty, czyli organizacja dyrektorów i dyrektorek, a także samorządy zrzeszone w Związku Miast Polskich, Unii

Metropolii Polskich i powstałym w 2020 roku stowarzyszeniu Samorządy dla Polski (aktualna lista sygnatariuszy- na końcu tekstu).

Toczą się prace merytoryczne nad 16 tzw. policy papers, czyli propozycjami, jak urządzić na nowo edukację. Duże wrażenie na opinii publicznej zrobiły dwa sugestywne spoty, które ostrzegają przed efektami indoktrynacji à la Czarnek (patrz – dalej).

Kolejnym akordem kampanii jest poparcie w Dniu Edukacji 15 tzw. influencerów, czyli popularnych osób, głównie aktorów i piosenkarzy, które sfotografowały się z czerwoną ekierką i tłumaczka, dlaczego trzeba się sprzeciwić rządowym zmianom w prawie oświatowym.

OKO.press rozmawia z jedną z nich, znaną z zaangażowania obywatelskiego wybitną aktorką filmową i teatralną Mają Ostaszewską.

Ostaszewska: Opozycja jakby nie rozumiała, jak ważna jest edukacja. PiS to wie

„Edukacja jest początkiem i podstawą walki o lepszy, mądrzejszy i bardziej empatyczny świat. Musimy taki świat pokazywać dzieciom. Druga strona sporu, nietolerancyjni wyznawcy jedynie słusznej ideologii narodowo-konserwatywnej mają tego świadomość i wykonują solidną robotę, a minister Czarnek jest głównym wykonawcą programu indoktrynacji – mówi OKO.press Maja Ostaszewska.

Pamiętam szkołę za komuny, gdzie też nas indoktrynowano. Ja miałam to szczęście, że rodzice mówili mi w domu prawdę i potrafili zdemaskować szkolne kłamstwa, ale nie wszystkie dzieci miały takie domy rodzinne. Teraz jest podobnie. Rodzice mogą być sami zagubieni, mogą nie mieć czasu. Dlatego szkoła Czarnea jest taka groźna. Edukacja to potężna broń.

Na niedzielnym wiecu 10 października na Pl. Zamkowym apelowała Pani do opozycji o współdziałanie w obronie obecności Polski w UE. „To nie są chwile, żeby się zastanawiać, kto kogo pierwszy zaprosił, kto pierwszy wyciągnął rękę i czy coś nam się bardziej lub mniej opłaca”. A edukacja?

Politycy opozycji niekoniecznie doceniają, jak potężną bronią w ręku tej władzy jest edukacja. Jeśli nie wesprzemy odważnych nauczycielek i nauczycieli, jeśli jako społeczeństwo nie zaprotestujemy – także my, ludzie kultury – przeciwko Lex Czarnek, nie postawimy granic indoktrynacji w wersji PiS, to zmarujemy pokolenie młodych. Wyrosną z nich ludzie niemądzy, pozbawieni ciekawości świata, bez wrażliwości”.

Akcję poparła też Anja Rubik, słynna supermodelka i projektantka mody, a także aktywistka, znana m.in. z propagowania rzetelnej edukacji seksualnej.

Wśród 12 znanych osób (tu zdjęcia ich wszystkich autorstwa Karola Grygoruka) jest też aktorka Magdalena Kolesnik (rocznik 1990, laureatka nagrody za główną rolę kobiecą w „Sweat” na Festiwalu w Gdyni 2020). Mówi: „Pamiętam, kiedy jako licealistka skończyłam 18 lat i mogłam zamiast na religię chodzić na etykę. Szkoła wyszła naprzeciw moim poglądom i potrzebom. To było dla mnie gigantyczne wydarzenie, które pozwoliło mi poczuć się akceptowaną i potraktowaną poważnie. Pamiętam, jak zaczęłam nabierać świadomości, jakie zachowania pracowników szkoły umniejszają mnie i upokarzają i jak zaczęłam, przy wsparciu i zaangażowaniu przyjaciół, mówić o tym głośno. I pamiętam naszą radość, że coś udało się w tych kwestiach zrobić. Wtedy myśleliśmy, że dołożyliśmy cegielkę i ci, co przyjdą po nas, nie będą już musieli się z tym zmagać. Dzisiaj, sytuacja jest taka, że zaczynamy od początku. OK, zacznijmy więc. Ze słów, które wypowiada minister Czarnek, płynie strach wobec tak zwanego »innego«. A ten tak zwany »inny«, jest po prostu człowiekiem, który czuje i cierpi, jeśli nie może być sobą. Życzę ministrowi, żeby na ludzi różnych od siebie patrzył sercem”.

Akcję poparł też popularny piosenkarz Krzysztof Zalewski.

Czarna wizja szkoły, czyli absurdy Lex Czarnek

Organizatorcki akcji ostrzegają, że jeśli Lex Czarnek wejdzie w życie, rzeczywistością polskiej szkoły staną się takie groźne absurdy, jak:

- O usunięciu dyrektora ze szkoły na mocy decyzji kuratora rodzice dowiedzą się po fakcie i nie będą mieli na nią wpływu;
- Jeśli w szkole odbędą się zajęcia z edukacji seksualnej, zorganizowany zostanie „tęczowy piątek” albo dyskusja o Konstytucji, to dyrektor/ka szkoły mogą z tego powodu stracić pracę, a nawet pójść do więzienia;
- Kurator będzie mógł zablokować zajęcia, które na prośbę rodziców będzie chciał/a zorganizować w szkole nauczyciel/ka. To mogą być zajęcia np. z edukacji obywatelskiej, globalnej, o prawach człowieka, ale także douczanie angielskiego (przykład z krakowskiego liceum);
- Obowiązkowe będą lekcje religii lub etyki. Obu tych przedmiotów uczyć będą absolwenci katolickich uczelni, w tym szkoły księdza Rydzyka;
- Dyskusja o prawach zwierząt w szkole będzie zabroniona, bo według ministra edukacji jest ideologią, na którą nie ma zgody.
- Dobrzy nauczyciele będą odchodzić ze szkół, bo nikt nie chce pracować w atmosferze strachu, ubezwłasnowolnienia i kontroli.

Już ponad 100 organizacji w Kampanii Wolna Szkoła

Kampanię Wolna Szkoła prowadzi już ponad 100 organizacji. Ogromny zasięg mają materiały akcji, dotarły do 32 milionów ludzi. Dwa spoty akcji miały 1,5 mln oraz 0,6 mln odbiorców.

Jak wyrazić poparcie dla Wolnej Szkoły

Organizatorcki informują, że poparcie dla akcji Wolna Szkoła może wyrazić każdy, szczególnie w Dniu Edukacji poprzez:

- noszenie do szkoły i pracy symbolu kampanii: czerwonej ekierki, przypinki, nalepki z symbolem akcji;
- publikowanie w mediach społecznościowych zdjęcia z czerwoną ekierką i hasztagiem #WolnaSzkoła, nagrywanie i publikowanie w sieci własnych wypowiedzi i filmików, zmianę tła na profilu;
- upowszechniania spotów, symbolu i hasztagu kampanii #WolnaSzkoła oraz innych materiałów informacyjnych ze strony kampanii;
- podpisanie apelu do premiera, posłów/posłanek wzywającego do wycofania projektu dewastującego szkołę;
- wysyłanie indywidualnych maili z apelem o odrzucenie projektu ustawy do posłów/aneek ze swojego okręgu;
- udział w lokalnych akcjach protestacyjnych i informowanie innych o konsekwencjach planowanych zmian w oświacie.

Organizatorzy kampanii Wolna Szkoła apelują do rodziców o aktywność w szkole: zabieranie głosu na spotkaniach, rozmawianie o skutkach planowanych zmian, włączanie się do trójek klasowych, inicjowanie i organizowanie zajęć dodatkowych na tematy ważne i interesujące dla ich dzieci, np. z edukacji klimatycznej, europejskiej, prawnej, globalnej, równościowej, z udziałem specjalistów/eki, edukatorów/ki z organizacji społecznych i niezależnych instytucji, organizowanie dla dzieci i nauczycieli wsparcia psychologiczno-pedagogicznego.

Co mogą zrobić rodzice i nauczyciele, by przeciwstawić się dewastacji polskiej szkoły? Organizatorcki kampanii opisują to w listach do rad rodziców i rad pedagogicznych, wysłanych do wszystkich szkół w Polsce w przededniu Dnia Edukacji.

Kto prowadzi kampanię

Do kampanii dołączają kolejne organizacje społeczne, edukacyjne, obywatelskie, broniące praw człowieka...

Organizatorzy kampanii Wolna Szkoła:

- Akcja Demokracja,
- Fundacja Aktywności Lokalnej,
- Fundacja Centrum Cyfrowe,
- Edukacja w Działaniu,
- Fundacja Centrum im. prof. Bronisława Geremka,
- Fundacja im. Stefana Batorego,
- Fundacja na rzecz Praw Ucznia,
- Fundacja Ośrodka KARTA,
- Fundacja Pole Dialogu,
- Fundacja Przestrzeń dla edukacji,
- Fundacja Rodzice mają głos,
- Fundacja Rozwoju Dzieci im. Jana Amosa Komeńskiego,
- Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego,
- Fundacja Wolne Sądy,
- Helsińska Fundacja Praw Człowieka,
- Instytut Spraw Publicznych,
- Kampania Przeciw Homofobii,
- Obywatele dla Edukacji,
- Kogitorium,
- Komitet Obrony Demokracji,
- My, nauczyciele,
- NIE dla chaosu w szkole,
- Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych,
- Polska Fundacja im. Roberta Schumana,
- Polska Akcja Humanitarna,
- Polskie Stowarzyszenie im. Janusza Korczaka,
- Protest z Wykrzyknikiem,
- Sieć Obywatelska Watchdog Polska,
- Stowarzyszenie Amnesty International,
- Stowarzyszenie im. prof. Zbigniewa Hołdy,
- Stowarzyszenie Klon/Jawor,
- Stowarzyszenia Umarłych Statutów,
- Towarzystwo Edukacji Antydyskryminacyjnej,
- Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy,

a także

- Stowarzyszenie Samorządy dla Polski,
- Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kadry Kierowniczej Oświaty,
- Związek Nauczycielstwa Polskiego i
- Niezależny Związek Zawodowy Oświata Polska.

Kampanię wspiera:

- Związek Miast Polskich oraz
- Unia Metropolii Polskich.

Dołączyli do nas:

- Centrum Inicjatyw Międzykulturowych Horyzonty (CIM Horyzonty),
- Dopamina Lab,
- Fundacja Ja, nauczyciel,
- Fundacja Kultury Chrześcijańskiej Znak,
- Fundacja na Rzecz Humanizmu, Racjonalizmu i Świeckości „Omnium”,
- Fundacja Nowoczesnej Edukacji SPUNK,

- Ja, nauczyciel,
- Obywatele dla Edukacji,
- Polskie Towarzystwo Dysleksji,
- Stowarzyszenie Lepszy Świat,
- Stowarzyszenie Radomianie dla Demokracji,
- Szkoła Cieszy,
- Wolna nauka oraz
- Wolność od religii,
- Fundacja Szkatulka,
- Fundacja BEZLIK,
- Inicjatywa Obywatelska Chcemy całego życia,
- Kongres Obywatelskich Ruchów Demokratycznych,
- OFF School,
- TAK Trójmiejska akcja kobieca,
- Stowarzyszenie Sędziów THEMIS,
- Baba od Polskiego,
- Babka od Histy,
- Belfer na Zakręcie,
- Fundacja Edukacji Prawnej Iustitia,
- Fundacja Kultura Liberalna,
- Fundacja Stabilo,
- Fundacja Strefa Dorastania,
- Nieszablonowa Pedagożka,
- Rada Konsultacyjna przy Ogólnopolskim Strajku Kobiet,
- Stowarzyszenie „Otwarta Rzeczpospolita”,
- Forum Rad Rodziców,
- Fundacja Emic,
- Fundacja Równie,
- Grupa obywatelska – Ostrowski Spacer Protestacyjny „Łańcuch Światła”,
- Krytyka Polityczna (Stowarzyszenie im. Stanisława Brzozowskiego),
- Stowarzyszenie Polskie Babcie,
- Stowarzyszenie Civitas,
- Stowarzyszenie Nigdy Więcej,
- Fundacja Borussia,
- Fundacja dla Wolności,
- Ośrodek Działań Ekologicznych „Źródła”,
- Federacja na rzecz Kobiet i Planowania Rodziny,
- Fundacja Liberté!,
- Fundacja Stocznia,
- Nasze Czasopismo,
- Społeczne Towarzystwo Oświatowe, Stowarzyszenia
- Wiosna bez Barrier,
- Wielka Koalicja za Równością i Wyborem,
- 622 pomysły na lekcje języka polskiego,
- Fundacja Kształcenia Ustawicznego PERITIA,
- Fundacja Zaprojektowane do Działania,
- Musszelka,
- Polskie Towarzystwo Prawa Antydyskryminacyjnego,
- Kongres Ruchów Miejskich,
- Towarzystwo Ochrony Praw i Godności Dziecka „Wyspa”,
- Lepsza Środa,
- Fundacja Artystyczna „Młyn”.